

Richtlijnen voor het Plan-MER voor het ‘Beleidsplan Ruimte’ van de gemeente Middelkerke

Initiatiefnemer:
Gemeentebestuur Middelkerke
Spermaliestraat 1
8430 MIDDELKERKE

25 april 2022
PLMER-273-RL

1. Inleiding

De gemeente Middelkerke heeft het proces opgestart om een Beleidsplan Ruimte voor haar grondgebied op te maken. In de huidige aanvangsfase van dat proces is nog niet geweten hoe het uiteindelijke beleidsplan er inhoudelijk uit zal zien. De conceptnota van dat beleidsplan is wel reeds voorhanden en is een eerste stap in het planningsproces om na te denken hoe Middelkerke er in de toekomst zou kunnen uitzien.

Gelijktijdig met de opmaak van het Beleidsplan Ruimte wordt een plan-MER opgesteld conform het generieke spoor uit het DABM. De kennisgeving (hierna: KG) van dit plan-MER werd door het Team Mer volledig verklaard op 9 augustus 2021 en ter inzage gelegd op het gemeentehuis van Middelkerke van 1 september 2021 tot 30 september 2021. De terinzagelegging werd aangekondigd op de website van het Team Mer, via de website van de gemeente Middelkerke, via aanplakking op officiële aanplakplaatsen van de gemeente Middelkerke en via de krant Het Laatste Nieuws editie Westkust (1/09/2021). Tegelijkertijd vroeg het Team Mer adviezen op bij de relevante administraties en openbare besturen.

Het Team Mer stelt deze bijzondere richtlijnen (hierna: richtlijnen) op om de methodologie die in het plan-MER gevolgd moet worden, vast te leggen. Zij houden rekening met principieel verplichte onderdelen van een plan-MER op basis van art. 4.2.8 §1bis van het DABM, de relevant geachte onderdelen uit de ontvangen inspraakreacties en adviezen (zie overzicht in bijlagen). Er werd in dit dossier geen richtlijnenvergadering georganiseerd. De organisatie van een richtlijnenvergadering is geen wettelijke verplichting.

Deze richtlijnen hebben betrekking op de reikwijdte, het detailleringsniveau en de inhoudelijke aanpak van het plan-MER. Het plan-MER moet opgesteld worden zoals door de initiatiefnemer voorgesteld in de KG, aangevuld/aangepast met de specifieke vereisten die in deze richtlijnen geformuleerd worden. Waar de KG en de richtlijnen van elkaar zouden afwijken, moet voorrang gegeven worden aan de richtlijnen.

2. Voorgenomen plan en alternatieven, algemene en methodologische aspecten

Gezien het een milieueffectbeoordeling op strategisch niveau betreft, wordt in de KG een methodologie voorgesteld die niet de klassieke bespreking per discipline volgt. Het Team Mer is van mening dat alle relevante disciplines inhoudelijk wel aan bod komen doorheen de voorgestelde methodologie.

In deze richtlijnen worden een aantal passages uit de KG overgenomen, wat de leesbaarheid van deze richtlijnen ten goede zou moeten komen.

De conceptnota

Momenteel is enkel nog maar de conceptnota voor het Beleidsplan Ruimte voorhanden. Die conceptnota bevat nog geen strategische visie of uitgewerkte beleidskaders. Wel geeft ze kernachtig de ambities weer en maakt een discussie op hoofdlijnen mogelijk.

De conceptnota is opgebouwd uit drie delen. Eerst worden de globale maatschappelijke trends geformuleerd. Deze vormen het kader voor de geformuleerde uitgangshouding en de 5 strategisch ruimtelijke thema's. Deze vormen vervolgens de basis voor de strategische visie die het Beleidsplan Ruimte voor de gemeente Middelkerke zal bevatten. De strategische visie richt zich op een lange termijn, namelijk 20-30 jaar.

Naast een strategische visie kunnen er ook specifieke beleidskaders voorzien worden, waarin de algemene principes vertaald worden naar strategische ingrepen en concretere beleidsacties voor de eerstkomende jaren (10-15 jaar). Het eerste, en voorlopig enige, beleidskader dat zal uitgewerkt worden, zal handelen over verdichting en inbreiding, en wordt opgemaakt specifiek voor het toeristisch centrum van Westende en Middelkerke. Een beleidskader gaat gepaard met een actieplan dat toont hoe de gemeente de keuzes wil omzetten in realiteit.

Afbakenen van het studiebereik

Zoals blijkt in de KG, moet het Beleidsplan Ruimte zelf nog vorm krijgen en zijn hiermee ook de contouren van de milieueffectbeoordeling op dit moment nog flexibel. Naarmate het Beleidsplan Ruimte concreter zal worden en een strategische visie en één (of meerdere) beleidskader(s) uitgewerkt worden, kunnen ook de inzichten over wat er juist inhoudelijk moet onderzocht worden in het MER, en hoe, mee evolueren. Het komt aan de MER-coördinator toe om op dat punt terug te koppelen naar het Team Mer, al dan niet met een voorstel van aanvulling van de methodologie. Het Team Mer kan die evolutie dan, indien nodig, formaliseren onder de vorm van aanvullende richtlijnen.

De effecten van het plan zullen niet beperkt blijven tot de gemeente Middelkerke, maar kunnen ook doorwerken buiten de gemeentegrenzen. Er dient aandacht te zijn voor de mogelijk gemeentegrensoverschrijdende effecten.

Diepgang van de beoordeling in onderzoeksniveaus

Onderzoeksniveau 1

Zoals in de KG wordt gesteld, is het in casu niet nodig (en ook niet steeds mogelijk) om alle denkbare effecten van het Beleidsplan Ruimte te onderzoeken. Het conceptuele niveau waarop de strategische visie en het beleidskader worden beschreven, de schaal van het studiegebied, de ruimtelijke spreiding van de acties die zullen voortvloeien uit de beleidskaders, de onduidelijkheid over de precieze aard en omvang van veel van die acties, de veelheid aan potentiële acties en de tijdshorizon die voor ogen wordt gehouden, zorgen ervoor dat de omvang van de effecten meestal niet in kwantitatieve eenheden en met een groot ruimtelijk detailniveau kan uitgedrukt worden. Een te gedetailleerde benadering, waarbij de analyse gebeurt met het detail van een project-MER en alle mogelijke effecten in beeld komen, is hoe dan ook niet aan de orde. Enerzijds omdat op

strategisch niveau vaak de gegevens niet beschikbaar zijn om detailuitspraken te doen, anderzijds omdat op dit niveau deze details ook niet nodig zijn om al een goed beeld te krijgen van de algemene mogelijke milieu-impact van het Beleidsplan Ruimte.

In de KG wordt gesteld dat in het huidige stadium de nadruk moet liggen op effecten die relevant zijn in de strategische fase van de besluitvorming over het ruimtelijk beleidsplan. Daarom worden de milieueffecten op dit strategisch niveau dan ook beschreven binnen de mogelijkheden en beperkingen van de beschikbare informatie.

Onderzoeksniveau 2

In de KG wordt gesteld dat voor beleidskeuzes waarvan de aard en omvang wel concreter vorm krijgt binnen het Beleidsplan Ruimte, zoals een programma-element waarbij in het Beleidsplan Ruimte reeds verschillende locaties binnen de gemeente onderzocht worden om het programma-element invulling te geven, zal het onderzoek opgevat worden als een 'quick scan' op strategisch niveau. Er gebeurt een screening van mogelijke (aanzienlijke) milieueffecten onder de vorm van een kwetsbaarheidsanalyse.

Conclusie

Het Team Mer bevestigt bij deze dat het niet de bedoeling is om in het kader van dit MER op strategisch niveau kwantitatieve modelleringen te doen. De milieueffectbeoordeling zal hoofdzakelijk op een kwalitatieve wijze gebeuren. Kwantitatieve informatie die reeds voorhanden is, kan uiteraard wel gebruikt worden als input.

Scoping, algemeen beoordelingskader en methodiek beoordeling

Zoals blijkt in de KG, werd op basis van een drietal vragen nagegaan welke milieudisciplines/effectgroepen relevant kunnen zijn voor onderzoek in het MER. Daarbij werd eveneens de link gelegd met de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen vanuit de VN. Er worden finaal 6 milieuthema's gedefinieerd:

- Klimaat,
- Biodiversiteit,
- Mobiliteit,
- Ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en erfgoedwaarden,
- Gezonde en veilige leefomgeving,
- Water.

In elk thema werden vervolgens subthema's gedefinieerd. Er wordt een algemeen beoordelingskader voorgesteld als basis, de concrete toepassing van het beoordelingskader is afhankelijk van de inhoud van het Beleidsplan Ruimte zelf, en zal dus verfijnd worden naarmate het proces van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte vordert.

De beoordeling zal ook aandacht hebben voor de relaties tussen de thema's en subthema's.

Zoals in de KG wordt gesteld, worden de vooropgestelde doelstellingen voor 2030, die in akkoorden of andere beleidsplannen op Europees, federaal, Vlaams, provinciaal of gemeentelijk niveau werden vastgelegd, als ijkpunt gebruikt voor de beoordeling van de effecten van het Beleidsplan Ruimte. Op deze manier kan inzicht verkregen worden in welke mate het Beleidsplan Ruimte bijdraagt aan

de verbetering van het milieu en de leefomgeving, maar ook of en in welke mate de vooropgestelde verbetering wordt belemmerd.

Het Team Mer bevestigt deze aanpak.

Referentiesituatie

De referentiesituatie is de huidige situatie (2022). Het is van belang om deze situatie voldoende en eenduidig in beeld te brengen.

Een beleidskader heeft een planhorizon van 10 à 15 jaar. In 2030 kan men bijgevolg aannemen dat het beleidskader rond verdichting en inbreiding (grotendeels) uitvoering heeft gekregen. Om de effecten van de uitvoering van het beleidskader (of andere beleidskaders die later nog gedefinieerd zouden worden) te kennen, zou idealiter de situatie in 2030 vergeleken moeten worden mét en zonder het beleidsplan. Gezien echter de onzekerheid omtrent de evoluties die zullen plaatsvinden tussen 2020 en 2030 is dit geen evidente oefening. Daarom zullen:

- 1) De effecten van het uitvoeren van het beleidskader vergeleken worden met de huidige situatie.
- 2) Daarnaast is het ook belangrijk om een beeld krijgen van de mogelijke toekomstige evoluties tegen 2030. Voor elk thema zal dit behandeld worden in een beschrijvende “doorkijk”. Hierbij zal rekening gehouden worden met een aantal verschillende scenario’s/toekomstbeelden, en de determinerende factoren, hierin om de effecten van het plan en de bereikbaarheid van de gestelde doelstellingen te beoordelen. Er kan namelijk een groot verschil zijn tussen enerzijds bepaalde huidige trends en anderzijds doelstellingen in (ambitieuze) akkoorden. Het MER zal deze bandbreedte beschrijven en de aannames motiveren. De beschrijving houdt de focus op de informatie die nodig is in kader van een goede effecteninschatting.

De strategische visie heeft, zoals hoger vermeld, een verdere planningshorizon (20 à 30 jaar of zelfs langer). Voor wat betreft de strategische visie zijn er 2 elementen van belang:

- 1) Bij het beoordelen van de strategische visie is het van belang om een beeld te krijgen van het ‘geheel’ (alle beleidskaders) en hoe de verschillende kaders elkaar versterken dan wel tegenwerken.
- 2) Gezien de verdere planningshorizon zal net zoals bij het beleidskader gewerkt worden met een ‘doorkijk’. Deze ‘doorkijk’ zal echter een verdere horizon, bijvoorbeeld 2040 of 2050, moeten hebben. De beschrijving van deze doorkijk zal uiteraard rekening moeten houden met nog meer onzekerheden (omwille van de verre planningshorizon) maar zou wel een globaal en kwalitatief beeld moeten kunnen schetsen van de effecten van het plan en bijgevolg of het behalen van de gestelde doelstellingen realistisch is of blijft. *Zoals in de KG wordt gesteld*, zal voor elk thema een beknopte beschrijvende ‘doorkijk’ gegeven worden van de manier waarop men verwacht dat de situatie zal evolueren, en van de factoren die daarbij een rol kunnen spelen. Deze doorkijk wordt o.a. beschreven o.b.v. autonome en gestuurde evoluties, rekening houdend met de doelstellingen en het beoogd kwaliteitsniveau voor 2030. De beschrijving houdt de focus op de informatie die nodig is in het kader van een goede effecteninschatting.

Alternatieven

Zoals in de KG wordt gesteld, worden in het MER geen alternatieven voor het Beleidsplan Ruimte bestudeerd. Het Beleidsplan Ruimte is immers het resultaat van een lang en grondig gevoerd iteratief proces, waarbij meerdere pistes worden verkend. Door de wisselwerking tussen het MER en de opmaak van het Beleidsplan Ruimte kunnen tijdens het proces nog vanuit de milieubeoordeling aanbevelingen voor verfijning van het Beleidsplan of voor alternatieven of varianten naar voor komen, die kunnen meegenomen worden bij de afwerking van het Beleidsplan Ruimte.

In de KG wordt daarentegen ook aangegeven dat, in onderzoeksniveau 2, een quick scan kan uitgevoerd worden voor programma-elementen die concreter vorm krijgen binnen het beleidsplan. In die zin zullen er dan wel mogelijke ‘alternatieven’ onderling vergeleken kunnen worden op basis van hun kwetsbaarheid, en kan het MER inzicht geven op de haalbaarheid of wenselijkheid van deze alternatieven en/of kunnen maatregelen voor en/of bijsturingen van het Beleidsplan Ruimte geformuleerd worden.

Vanuit het Agentschap Innoveren en Ondernemen worden een aantal bedenkingen rond ruimte voor lokale bedrijvigheid en detailhandel aangereikt, het is aan de gemeente Middelkerke en de MER-coördinator om deze mogelijkheden te overwegen.

Thema's

In de ontvangen adviezen werden geen opmerkingen gegeven die specifiek betrekking hadden op de gebruikte methodologie. In de meeste gevallen bevatten de adviezen enerzijds suggesties/voorkeuren naar de inhoud van het Beleidsplan Ruimte toe en anderzijds discipline of thema specifieke informatie die aangereikt wordt naar de MER-deskundigen om in overweging te nemen bij de milieueffectbeoordeling. Die laatste discipline of thema specifieke informatie wordt hieronder opgenomen. Concrete suggesties naar de inhoud van het Beleidsplan Ruimte toe worden niet opgenomen maar wel doorgespeeld aan de gemeente Middelkerke.

De VMM afdeling Lucht geeft in haar advies enkele specifieke doelstellingen mee waaraan afgetoetst kan worden binnen de thema's 'mobiliteit', 'biodiversiteit', 'gezonde en veilige leefomgeving' en 'ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en erfgoedwaarden'. Het komt aan de MER-coördinator toe om een inschatting te maken of en op welke wijze deze doelstellingen concreet afgetoetst kunnen worden.

Klimaat

In functie van het in beeld brengen van verwachte klimatologische evoluties kan gebruik gemaakt worden van het Vlaams klimaatportaal, opgemaakt door de Vlaamse Milieu Maatschappij, waarbij er kerncijfers, grafieken en kaarten getoond worden (per gemeente).

Water

Inzake de relatie met het thema 'ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving' moet niet alleen gekeken worden naar de functie landbouw als mogelijke bron van effecten op bodem- en waterkwaliteit, maar ook de functie bedrijvigheid.

Biodiversiteit

Vanuit het Agentschap Natuur en Bos worden volgende opmerkingen geformuleerd:

- *De noodzaak voor een verscherpte natuurtoets. Daarnaast wordt ook verwezen naar de opmaak van een passende beoordeling, waarbij minstens een voortoets reeds voorzien is in de KG.*
- *Het belang van de abiotische condities in het algemeen én bij de beoordelingscriteria voor het subthema 'ecotoop- en habitatverlies/-creatie/-wijziging'.*
- *Verstoring en vervuiling als elementen die de kwaliteit van de soortenrijkdom mee bepalen.*
- *VEN-gebieden en beschermde vegetaties opnemen in de beoordelingscriteria van het subthema 'soortenrijkdom en beschermde gebieden'.*
- *Een gepast beoordelingscriterium dient te worden ontwikkeld voor beschermde soorten.*
- *De beoordelingscriteria voor 'ecotoop- en habitatverlies/-creatie/-wijziging' uitbreiden met 'percentage groengebied met een groene invulling' en 'het percentage beschermd duingebied (beide categorieën) met hoofdfunctie natuur'.*
- *Het beoordelingscriterium 'wijzigingen aan waterlopen' uitbreiden naar 'wijzigingen aan het groenblauwe netwerk'.*

Gezien de hoofdzakelijk kwalitatieve opbouw van het MER, zal voor de impact tav VEN moeten aangetoond/nagegaan worden hoe het Beleidsplan Ruimte kan inzetten op het vermijden van onherstelbare schade aan VEN-gebied, en welke ambities/acties vanuit het Beleidsplan Ruimte hiermee kunnen conflicteren.

M.b.t. beschermde soorten verwijst het Team Mer naar de soortbeschermingsplannen (heivlinder, poelkikker, weidevogels en kamsalamander) die van toepassing zijn binnen de gemeente Middelkerke.

De eerste 5 opmerkingen moeten invulling krijgen in het MER. Voor de laatste 2 opmerkingen moeten de MER-coördinator en de deskundige die het thema zal onderzoeken, nagaan in welke mate deze relevant/nuttig zijn voor het milieueffectenonderzoek.

Mobiliteit

Vanuit het Agentschap Wegen en Verkeer en het departement MOW worden volgende opmerkingen geformuleerd:

- *"Hierbij geven we graag mee dat gezien alle verkeersnetwerken zich niet makkelijk laten verplaatsen (ook openbaar vervoer en fiets), niet alleen de impact van het ruimtelijk beleid op mobiliteit en bereikbaarheid na te gaan is, maar ook omgekeerd, vormt deze discipline een belangrijk sturend uitgangspunt voor de ruimtelijke strategie. Vandaar zijn bestaande verblijfsomgevingen, sterke openbaar vervoer- en fietsassen als uitgangspunt aan te nemen voor het uitstippelen van het ruimtelijk beleid, in plaats dat gevraagd wordt de netwerken als milderende maatregel aan te passen aan de ruimtelijke visie. Het in kaart brengen van auto-, openbaar vervoer- en fietsassen, alsook de plaatsen waar deze verknopen (potentiële mobipunten) vormen dan ook een belangrijke aanname. Echter staat dit niet gelijk met het "verlinten" langs deze sterke assen, dit voor het goed functioneren ervan.*
- *Daarnaast is in functie van efficiënt ruimtegebruik in deze toeristische plaats, gedeeld gebruik van de ruimte belangrijk. Tijdens weekends en vakanties zijn er andere ruimtelijke noden dan gedurende werk- en schooldagen. Ook in onze discipline stellen we vast dat de*

mobiliteits- en verkeersnoden (bijvoorbeeld parkeren en nodige weginfrastructuur) verschillen afhankelijk van de periode."

Vanuit De Lijn worden o.a. volgende opmerkingen geformuleerd:

- *"In andere dossiers uitten wij vanuit De Lijn al onze bezorgdheid rond de bijkomende ontwikkelingen (eventinfrastructuur, casino, ...) die momenteel gepland worden. Deze projecten worden bij een mobiliteitstoets steeds los van elkaar bekeken. Dit Beleidsplan lijkt de ideale gelegenheid om de globale impact van deze uitbreidingen in kaart te brengen. Wij vragen in deze dan ook een (bijkomend) onderzoek naar de mobiliteitsstromen die deze ontwikkelingen globaal gezien teweeg zullen brengen ten opzichte van het referentiescenario. Elke auto extra zorgt er immers voor dat alternatieve modi worden verdrongen en de verkeersveiligheid er op achteruit gaat. Het zal dus belangrijk zijn om duidelijk in kaart te brengen wat de impact is van deze (en latere) bijkomende uitbreidingen en welke milderende maatregelen nodig zijn om Middelkerke en omgeving veilig en leefbaar te kunnen houden."*

Het Team Mer bevestigt dat met deze opmerking moet rekening gehouden worden in de 'doorkijk' die voorzien is t.a.v. de referentiesituatie 2022.

- *"Voor het uitgangspunt "woon- en leefkwaliteit verhogen door woonuitbreiding en transformatie" stellen wij een mogelijke tegenstrijdigheid vast met het uitgangspunt "toeristische aantrekkingskracht vergroten". Het transformeren van de woonentiteiten naar permanente bewoning betekent immers tegelijkertijd dat er minder woningen beschikbaar zullen zijn voor tweedeverblijvers of voor verhuur. Daardoor kan er een belangrijke impact zijn op de mobiliteit: er zullen vermoedelijk meer zgn. dagjestoeristen worden aangetrokken wat veel meer verkeer zal genereren dan wanneer tweedeverblijvers of lange verblijven een aantal dagen ter plaatse blijven. Dit is dus niet noodzakelijk een duurzame transitie op mobiliteitsvlak en zal in die zin bijkomend onderzoek vergen."*
- *"Binnen dit strategisch thema [slim verdichten met aandacht voor een gedifferentieerd woonaanbod] wordt ook gesproken van een uitbreiding tussen de nieuw aan te leggen toeristische ontsluitingsweg en de huidige (te transformeren) campings. De vraag kan gesteld worden of dit een goede plaats is voor verdere verdichting. Dit noodzaakt wellicht een extra aansluiting op de ontsluitingsweg. De ontsluitingsweg zou echter moeten voorzien in een vlotte verbinding naar de randparkings, wat door een extra aansluiting kan worden gehypothekeerd. Bovendien is er in dit gebied al een redelijke afstand (1,2 à 1,5 km) naar de functies in het centrum en goed aanbod van openbaar vervoer (Kusttram en buslijn Nieuwpoort – Oostende). Er zal over gewaakt moeten worden dat de ligging van deze eventuele woonuitbreiding niet zorgt voor meer autodruk in het centrum van Middelkerke. Een woonontwikkeling in dit gebied voorzien is verder niet helemaal consequent met het strategisch thema "de open ruimte beschermen en beleven en versterken van de groenstructuur."*
- *"Bij de onderzoeksvragen rond dit thema [werken aan een kwaliteitsvolle publieke ruimte waar duurzame mobiliteit een plaats krijgt] wordt gesproken over een as (één as?) waar duurzame mobiliteit (stappers/trappers/ov) de hoofdrol speelt. Het is echter aangewezen om ook de duurzame mobiliteit te ontvlechten om conflicten tussen voetgangers, fietsers en bus/tram onderling maximaal te vermijden."*
- *"Het nieuwe parkeerbeleid en een parking vlak onder de Markt van Middelkerke wordt hier gebruikt om aan te tonen dat dit bijdraagt tot het leefbaar maken van het centrum en het*

herinrichten op mensenmaat. Dit lijkt opnieuw tegenstrijdig te zijn. Het doel is net om het parkeren te organiseren aan de rand zodat het centrum gevrijwaard wordt van grote stromen autoverkeer én de alternatieven tegelijkertijd aantrekkelijker worden. De ondergrondse parking en (goedkope) parkeertarieven in het centrum zorgen echter net voor een aanzuigeffect van auto's richting het centrum van de kern, wat haaks staat op de strategische doelstelling die men wenst te bereiken. Ook het aanbieden van gratis parking voor een duurtijd van 30 minuten zorgt ervoor dat mensen niet kritisch nadenken over hun vervoerswijzekeuze en het nog steeds heel gemakkelijk en goedkoop blijft om niet voor een duurzaam alternatief te kiezen."

- *"We vestigen er de aandacht op dat wanneer er toch woonuitbreidingsgebieden worden aangesneden, ook de toets voor duurzame mobiliteit (aanwezigheid van frequent openbaar vervoer, veilige fietsinfrastructuur, oversteekbaarheid, ...) gemaakt dient te worden."*
- *"De mogelijkheid voor toeristen om de auto vlakbij de dijk achter te laten wordt hier [uitdagingen en bevindingen] als kwaliteit beschouwd, nochtans is dit vanuit ruimtelijk en verblijfsaspect geen troef te noemen."*
- *"Als knelpunt wordt gezegd dat er een gebrek is aan parkeerplaatsen en -garages in het centrum. Dit is niet in lijn met de strategische visie die in de conceptnota naar voor komt, waarbij men toch wil inzetten op duurzame mobiliteit en kwaliteitsvolle publieke ruimte."*
- *"De knelpunten op vlak van openbaar vervoer zijn groter dan enkel de zandproblematiek. Zeker in het hoogseizoen loopt de Kusttram al lang tegen haar capaciteitsgrenzen aan. Een uitbreiding van het aanbod van tram en bus (los van dit Beleidsplan) lijkt, samen met het garanderen van een vlotte doorstroming, onontbeerlijk om de duurzame transitie voor de gemeente Middelkerke te ondersteunen, niet in het minst voor recreatieve en woon-werkverplaatsingen."*

De opmerkingen van het Agentschap Wegen en Verkeer, departement MOW en De Lijn bevatten waardevolle elementen om in overweging te nemen bij de afwegingen van mogelijke visies/keuzes in het Beleidsplan Ruimte. De mogelijke gevolgen (effecten) van bepaalde keuzes moeten in het MER duidelijk beschreven worden.

Ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving en erfgoedwaarden

Het Agentschap Onroerend Erfgoed stelt dat *"het belangrijk is te onderzoeken in welke mate het Beleidsplan Ruimte Middelkerke de ruimtelijke structuur en samenhang zal wijzigen en wat de impact is op het landschappelijk, bouwkundig en archeologisch erfgoed. We stellen vast dat het beschermd erfgoed ontbreekt bij de definiëring van de bijzonder beschermde en kwetsbare gebieden evenals de vastgestelde landschapsatlasrelicten en het vastgesteld bouwkundig erfgoed."*

Het Team Mer bevestigt dat het inderdaad van belang is dat relevante gevolgen voor het beschermd en waardevol erfgoed of landschappen voldoende in beeld gebracht worden in het MER.

Sport Vlaanderen geeft mee dat het belangrijk is dat er in de nabijheid van woonkernen voldoende ruimte is voor zowel de georganiseerde sporter als voor de anders- of niet georganiseerde sporter of recreant. Zij raadt dan ook aan om de behoefte aan sportinfrastructuur mee op te nemen in de

verdere uitwerking van het beleidsplan. Het Team Mer is van mening dat dit eerder een inhoudelijke suggestie voor het beleidsplan is.

Vanuit het departement Landbouw en Visserij wordt gevraagd *“bij de verdere uitwerking van de effectenbeoordeling voldoende aandacht te besteden aan mogelijke gevolgen van andere keuzes op landbouw in de open ruimte. Hierbij wordt gedacht aan gewenste nieuwe infrastructuur i.h.k.v. waterbeheer, recreatie, landschap of mobiliteit, en natuurrealisaties en –compensaties.”* Dit geldt uiteraard voor alle functies en de wisselwerking of implicaties naar elkaar toe.

Gezonde en veilige leefomgeving

Gezondheid zal als een “integrerende” discipline behandeld worden in het MER, waarbij lucht en geluid dus geïntegreerd worden binnen gezondheid. Een kwantitatieve benadering is daarvoor op dit strategische niveau niet aan de orde. Indien in een later stadium een beleidskader zeer concrete en ruimtelijk toewijsbare elementen zouden bevatten die een kwantitatieve beoordeling mogelijk en nuttig maken, dan kunnen bepaalde elementen alsnog kwantitatief beoordeeld worden. Dit dient dan wel in aanvullende richtlijnen van het Team Mer vastgelegd te worden.

Het Team Externe Veiligheid adviseert om een RVR-toets uit te voeren en dit resultaat toe te voegen aan het MER.

De VMM afdeling Lucht vraagt om in het MER een duidelijk onderscheid te maken tussen luchtkwaliteit, blootstelling en gezondheid (afzonderlijke beoordeling van luchtkwaliteit en blootstelling naast de voorziene hinderaspecten). Bijkomend vindt de VMM het ook belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de problematiek van luchtkwaliteit in street canyons en aan tunnelmonden. Zij vraagt tevens om een kwantitatieve of verantwoorde semi-kwantitatieve benadering toe te passen. Het Team Mer bevestigt echter de aanpak die in de KG wordt voorgesteld voor het thema ‘gezonde en veilige leefomgeving’.

3. Overige bepalingen

Het plan-MER zal opgave doen van de leemten in de kennis die tijdens het uitvoeren van het milieueffectenonderzoek werden vastgesteld. Deze leemten kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de concrete inrichting van het plangebied, maar kunnen tevens betrekking hebben op de gebruikte methode en het inzicht in het milieueffectenonderzoek. Het MER zal aangeven hoe met deze leemten is omgegaan en hoe zij kunnen doorwerken in de verdere besluitvorming.

In het MER zal aangegeven worden of er eventueel opvolgingsmaatregelen voor te stellen zijn die vanuit de leemten in de kennis noodzakelijk worden geacht of die nodig zijn in functie van de aanpak en inhoud voor de vervolgpprocedure en besluitvorming. Gezien het eerder strategische niveau van het te beoordelen plan, zal de effectbespreking in dit plan-MER zich ook eerder op een strategisch en kwalitatiever niveau bevinden. Dit strategische niveau impliceert echter dat er hoogstwaarschijnlijk bepaalde leemten in de kennis en/of onzekerheden naar boven zullen komen. Een goed en doordacht monitoringsprogramma om de in het MER voorspelde effecten te evalueren

is in dat geval nodig. Per thema worden best een aantal evaluatiecriteria afgebakend in functie van een verdere monitoring van de effecten van het plan. Op deze wijze kan het plan gedurende de hele planperiode objectief en transparant opgevolgd worden en eventueel tussentijds bijgestuurd worden.

In het MER wordt een thema-overschrijdende samenvatting geven over de verwachte gevolgen voor het milieu en hoe en in welke mate de voorgestelde maatregelen deze kunnen voorkomen of milderen. Bij de milderende maatregelen dient aangegeven te worden waar deze zullen/kunnen doorwerken.

De niet-technische samenvatting zal een afzonderlijk leesbaar deel van het rapport vormen dat de essentie van de overige delen beknopt en correct weergeeft. De tekst moet zodanig geschreven zijn dat hij begrijpelijk is voor een gemiddelde lezer.

4. Goedkeuring van de opstellers van het plan-MER

Zoals in de KG vermeld, zal Soetkin Verryt, als MER-coördinator optreden. De in de KG voorgestelde erkende MER-coördinator en het voorgestelde team van erkend deskundigen en medewerkers wordt goedgekeurd.

Wijzigingen aan het team van opstellers in de loop van de opmaak van het MER moeten gemeld worden aan het Team Mer. De beslissing over deze wijzigingen zal mee gedeeld worden aan de initiatiefnemer.

Isabel Jacobs

Afdelingshoofd

Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning- en projecten (GOP)

Bijlage

Tijdens de terinzagelegging werden geen inspraakreacties vanuit het publiek ingediend.

De volgende instanties hebben gereageerd op de adviesvraag en zullen betrokken worden in de verdere procedure:

- Agentschap Innoveren en Ondernemen (advies van 20/09/2021)
- Agentschap Natuur en Bos (advies van 28/09/2021)
- Agentschap Onroerend Erfgoed (advies van 12/10/2021)
- Agentschap Wegen en Verkeer (advies van 6/10/2021)
- Departement Landbouw en Visserij (advies van 30/09/2021)
- Departement Mobiliteit en Openbare Werken (advies van 17/09/2021)
- Departement Omgeving, Team Externe Veiligheid (advies van 29/09/2021)
- Vlaamse Milieumaatschappij – Lucht (advies van 18/08/2021)
- Vlaamse Milieumaatschappij – Water (advies van 21/09/2021)
- OVAM (advies van 17/08/2021)
- De Lijn (advies van 23/09/2021)
- Sport Vlaanderen (advies van 31/08/2021)
- Provincie West-Vlaanderen (advies van 1/10/2021)